

Cella

post flagellorum attritione aia a carne soluta est. **C**onstat proculdubio qd isti p vilitate sua hec visio a pio dno misericordit est ostensa. ¶ **Q**uo ad secundū refert ibidē de quodā Crisauo nomine tā vicijs q̄ reb⁹ pleno. Qui ad extremū veniens: eadez hora q̄ iam de corpe erat exitur⁹: vidit ap̄tis ocul⁹ nigerrimos spiritus corā se assistere: z vt ad inferna pducere⁹ vrgere Ille pallescens z sudās petijt inducias: filiūqz suū maximū monachum turbatis clamorib⁹ vocauit dicēs: maxime curre. familia aduenit: q̄ nec spūs vidit: s̄ eorū pntiā in pallore z tremore illi⁹ q̄ trahebat videbat. in lecto iacēs huc illucqz vtebat: s̄ sinistro latere aspectū eorū ferre nō poterat. Cūqz cōstrict⁹ nimis relaxare se posse desperaret: **A**cepit magnis vocib⁹ acclamare iudicis vel vsqz mane. Sed cū hoc clamaret: in ipsis vocibus de habitaculo sue carnis emissus est. De quo nimirū pstat qd ista p nob non pro se viderit. vt ei⁹ visio nobis pficiat/ quos adhuc diuina patientia lōganimit expectat. hec **G**regori⁹ **D**isponde qd domuitue o hō: qz morieris tu et non viues. ¶ **O**ctaua Cella.

Rogrediens discipul⁹ a p̄ceptore suo in octauam cellulaz itroduct⁹: in q̄ octaua regula d̄picta fuit n̄re artis. p̄cernēs p̄petates z p̄ditiones mortis. nō em̄ sufficit in q̄cūqz sciētia scire qd est s̄biectū. s̄ etiā necesse est vt p̄petates et p̄ditiones ei⁹ sciant. z sic anq̄ agendū sit de rebus bñ moriēdi: pri⁹ agendū est de p̄petatib⁹ mortis. z in hac lectiōe de p̄ma p̄ditione q̄ est inenitabilitas: z cōitare ipsius habet. **I**n primo siquidē latere vidit depictū sac̄dotē magnū summum videlicet pōtifcē. **I**n secūdo latere cardinales/ p̄iarchas archiep̄os/ ep̄os/ z abbates/ cū suis seq̄cib⁹ **I**n icio vō latere vidit p̄potētes/ nobiles/ generososqz p̄cipes/ atqz barones/ cū suis s̄stitutis. **I**n q̄rto vero latere singula genera hominū mechanicarū artiu⁹: atqz cōitatis magistri/ ch̄orizare videbant. q̄sqz vō horū cū quadā ymagine mortis d̄picta: alijs applaudētib⁹ alijs renitētib⁹. hec mortis ymago choreā duxit. ob quā cām nō me diocrit discipul⁹ stupefact⁹ ab iformatore suo edocet. ¶ **Q**uā-
latus. ¶ **I**n p̄. in q̄ latere bēs q̄uis iux̄ **B**ern. p̄. li. de p̄li.

Octaua

ad **Euge^m** papā **S**acratissim^o p^r vocet^r sacdos magn^o. sūm^o pō^r
 rīfex. princeps eporū. heres aploz. p^rmatu abel. gubnatu noe.
 p^riarchatu abrahā. ordine melchisedech. dignitate aarō. aucto
 ritate moyses. iudicatu samuel. ptāte petr^o. vinctioe xps **A**rgu
 ere quoq; possit vt verū est q^d sit maior oī alia creatura post xpi
 ptātem: aliquo mō extendēs se ad celestia/ trestia/ z ad inferna
 lia. **N**am de p^rimo iux^t **A**ug^m de anchō. maior est iurisdictio
 pape q^{uam} cuiuslibet angeli. **N**ā īplex regimē s^um^o p^rimū et bi
 cum z morale. scōm familie z p^rnale. scūu politicū z regale. **P**ri
 mum p^rmissū est angelis. nā vnaq; vt dcm est in p^rcedētib^{us} cel/
 lulis/aīā ab ortu sue natiuitatis hz angelū ad sui custodiaz: et s^u
 regimē respicit curā vniuscuiusq; hominis in se: p^r vtutū regula
 tionem. **S**ecundū p^rmissū est archāgel: quoz est familias z ci
 uitates dirigere. **T**erciū puenit principarib^{us}: quoz est puicias
 z regna disponere. **N**ulli ergo angelo p^rcessa est iurisdictio z cu
 ra toti^{us} orbis: sed pape toti^{us} mūdi iurisdictio p^rmissa est: nō so
 lum vt nōie mūdi intelligat^r t^ra: s; etiaz nomine mūdi impone^r
 celū. q^{uod} super celū z terrā iurisdictioez accepit. vñ d^r q^{uod} dicat^r
 z t^reni imperij xps iura p^rcessit. dis. xxi. oēs. **E**t q^{uod} quis dicat^r q^{uod}
 āgelus s^um^o gradū nature sit supior hōie: etiaz papa. diuina t^rā au
 ctōitate z p^rmissione pōt ad plura se extēdere iurisdictio hōis.
Insuper in sacramētozū administratione s^um^o legē p^rmunē z in a
 lijs positis a dño **A**ntbo^o iij^a pte sūme. ti. xxiij. **S**cdo quo ad t^r
 restia. s. paganos. vñ **A**ug^o de ancho. papa p^rest mūdo vice
 xpi. xps autē habuit plenā iurisdictioē sup oēm creaturā. ma
 ior t^rei vlt^o. **D**ata est michi omnis potestas in celo z in t^ra. **C**ū at
 vicari^o xpi sit papa: nullus pōt se subtrahere ab obediētia ei^{us} s^{ed}
 iure **E**t q^{uod} quis pagani p^rexcōicationē vel absolutionē: in p^ressio
 ne solui vel ligari nō pnt. t^rā p^rate clauū ligari sūt p^recclīā. i. iudi
 cati dānari **E**t sic si vellēt ad fidē reuerti p^rate clauium absolui
 possent. vt nōt in l. int^r claras **C**. de sū. tri. ibi ecclīa non claudit
 gremiū. **Q**uo ad iudeos vō sciendū q^{uod} sūt vt boues iugo legi
 mosayce/colla sūdētes pedib^{us} pape. **N**ā eis. phibuit nulla offi
 cia publica iniūgi. prohibuit xpianis vitatiōē conuiuiorū z eo
 rum. z plura q^{uod} habent in iure zc. **T**ercio quo ad īferos hz p^rā

tem super liberatione animarū in purgatorio. vt patebit inferi-
us loco suo. nichilomin⁹ hac dignitate sūmi pōtificis tenuit ad-
ducta: morti tñ subest naturali. nec se defendere aut tueri p̄t q̄
uis rōne. ad qđ valet id qđ **Bern** pmo li. de p̄si. fert dicens **A**te
tua p̄sideratio inchoet. et infra. **Q**uicqđ se p̄sideratōni offerat
qđ nō quoquo modo ad tuā ip̄i⁹ salutē pueniat: respueñdū **E**t
hec tui p̄sideratio in tria quidē diuidit̄. si p̄sideres quid/ q̄s/ z q̄
lis sis. **Q**uid in natura. **Q**uis in persona. **Q**ual' in moribus.
Quid vbi grā hō. **Q**uis. papa vel sūm⁹ pōtifex. **Q**ual' beni-
gnus/ māsuetus. **A**ttñ est in diffinitōe hōis (quā dicūt aiāl rō-
nale mortale) qđ diligent⁹ si intueri libet licet. **N**on est qđ tue
in eo aut p̄fessōi obuiet aut dignitatē: est vero qđ saluti asferre
q̄at. **N**am p̄siderātī duo hec simul rationale mortaleq̄: is tibi
exinde occurrit fructus: vt mortale qđ in te est rōnale humiliet
z rursum rationale mortale quoq̄ confortet. **Q**đ neutrū negle-
ctum erit hōi circūspecto. hec **Bernard⁹**. **E**t sic p̄z ei⁹ ineuita-
bilitas incipiēdo a sūmo. nec ei soli moriēdi necessitas adest: si il-
la sūma infelicitas. **Q**ñ si cūctis affluat bonis: nūq̄ p̄spicimus
diuci⁹ in pōtificatu viuit. vt de eo scriptura dicere videat̄. exal-
tat⁹ cito p̄sumat⁹. z in breui expleuit t̄pa mlt̄a: supple qđ alias
vivere debuerat. **C**ui rñdet id qđ est **Ecc̄i** x. **D**is potētat⁹ bre-
uis vira. **Q**đ s̄m petrū damia. in qđaz eplā rñsua **M**onorio sū-
mo p̄suli/ sit: qz arbitrat̄ diuinā puidētiā ita disponere: vt hūa-
no generi merū mori incutiat: z q̄ d̄spiciēda sit t̄pal' vite gl̄ia: in
ip̄o gl̄ie p̄ncipatu euident̄ oñdar. q̄ten⁹ dū p̄cipu⁹ z supm⁹ oīm
hominū/ tā angustis t̄pis p̄pēdio moriat̄. **T**remescūs q̄sqz ad p̄-
stolādi sui obit⁹ custodiā puocet. z arbor hūani generi dū cacu-
men z v̄ticē suū tā facile corruisse p̄siderat: statu p̄cussa formidū-
nis in suis vndiqz ramuscul' tremiscat. **E**t sicut sol qz sol' lucet
si eclipsim forte sustineat: necesse est vt tenebras tot⁹ vbiqz mū-
dus icurrat. **S**ic papa cū ex hac vita recedit illico qz vn⁹ in mū-
do ē: lōginqz regnoz spacia mori ei⁹ fama pcurr'. z p̄ns ē vt quē
tā sublimis singularisqz p̄sone casus obturpat: ppe quoqz voca-
tiōis exitū tremescis viscerib⁹ expauescat. **S**ic igit̄ hec p̄cellēs
p̄sōā mori s̄best: hūitati quoqz vite. dispone gō statu inferior bō

Octava

quia morieris tu et non viues. ¶ **S**ecundū latus. ¶ **I**n secundo latere depicti habebant cardinales/prælati/archiepiscopi/sufes/cum omni comitatu ecclesiastico quos una mors ad hanc duxit choream. Quauis igitur hij cardinales sint præclara ecclesie luminaria/et candelabra splendore lucis et decore excellentie radiantia. De quibus scriptum est quia luminaria cardinum dederunt lucem: hij sunt de quibus Zacharias prophetam ait Quia tamquam filii splendoris assistunt/donatori vniuersæ terre. Hij bases et columnæ ecclesie sacrosanctæ. Hij qui vt nubes volat. de quibus ysa. lx. per altitudinem status. hij magni consiliarii summi pontificis: quorum sapientia mundus regitur. hij ex toto orbe terrarum pauci/ex multis: Singulares ex omnibus assumuntur. hij anticipant consilia malignantium: deprehendunt laqueos: iniqua impiorum consilia frustrant. hij tandem omnia tollerant: orantes pro populo et sancta ciuitate. Verum quia ecclesia ciuitas est propter collectionem: sponsa propter dilectionem: grex propter pascua et pastorem et ouile. Cardinales ecclesie recte custodie et concordie inuigilant quia ciuitas est. Inuigilant pastui quia grex est. Inuigilant ornatui quia sponsa est. Quauis enim tales ac tanti morte tamen deprimuntur et ad choream ducuntur. Videant igitur ad hanc choream accedentes si summis felicitatibus fallaces non immiscuerunt felicitates et glorias. Quam enim lucifer fuit deo propinquior: tanto grauius peccauit atque ruit. Nimia plerumque propinquitas nocet: nec ignis leuit nisi approximantem. Cognoscant igitur qui assistentes sunt: non insistentes. coadiutores non impeditores. assistentes bono: resistentes malo. Quo ad archiepiscopos ceterosque ecclesie comitatores personas consideret. qualiter propter eorum efferentiam appellentur dii in sacra scriptura. vñ Exodi Dijs non detrahes. per deos episcopos et sacerdotes intellige. Ipsi denique ratione excellentie et dignitatis existunt: et merito a cunctis seculi principibus et christiane fidei cultoribus preses appellantur. Gregorius. Quis dubitet ecclesiastici ordinis viros venerandos fore: quos regum et principum omniumque fidelium patres et magistris censeri oportet. Et sequitur Ratione miserabilis infamie esse videtur/si filius patrem/discipulus magistrum non honorent. et iniquis obligationibus illi prætati sue subijcere: a quo credit non

Solum in terra sed in celis ligari posse et solui. **Dij** clauigeri xpi. **bij** palmites. xps vera vitis. vt **Jobanis xv.** **Dij** picerne suas. nullimoz sacramentoz viuozu quozu dignitas inenarrabil' iuxta scripture serie ppi'. **Et** quis bij arguere ptra mortez possent. qz porte inferi no pualeret aduersus eos ex auctoritate **Sapie tie viij.** **Im**mortal' est em meoia illi'. s. sapietie. et iteru sapietia prestat immortalite. **Sz** ad hec argumeta rñdeat. **Qz** iste auctoritates intelligunt de liberatione mortis pcti et vita glie: **At** tendat igit illud ps lxxxj. **Ego dixi** dij estis **Glō.** vos ecclesiastici et pastores omiu. s. picipatiue ex eo qz betis ptatez a deo: vt ait ap's ad rōs xij. et estis diuine iusticie executores ex officio. **Nel** dij estis. i. stat' vñ reqrit qz sicut dij sitis excellētes virtute vltra cōes hōies. **Et** filij excelsi oēs. inquātū glō. ad ei' ymaginem facti estis. **Sequit'** vos at sicut hōies moriemini. glō. p infirmitatē carnis: qz ptas vñ nō pseruabit vos a morte **Et** sicut vn' de principib': glō. i. angel' supbiētib' cadetis p elationē animi et supbiā. vel cadetis in foueā iebēne. **Ad** choreaz igit accedentes cogitēt si ex officio et dignitate licetiā peccādi. pcurauerint et nō necessitate bñ viuēdi **Cogitēt** igit ecclie rēores illā acerbissimā dei p pphetā pminationē. **Si** em inqt nō fuerit locus vt se custodiat ipius a via sua: et ille iniquitate sua moriet': sanguinem ei' de manu tua exquirā. **Quid** g mai' periculū exco gitari pōt: qz alioz iniquitate dānari **In** ceteris siquidē statib' seu viuēdi modis culpa tenet auctores suos: quilibet pprio suo peccato punit'. **Q**uia scriptū est **Niā** que peccauerit ipsa morietur **In** hoc tñ periculoso viuēdi genere nedū suo sed aliozū scelere pastor plectit'. dānant enim pastores pploz: um iniquitate **Q**uis ergo sane mentis ad illud vite gen' aspirat: vt aiām suā teneri obligariqz baratro eligat. si alij peccauerit. **In** exordio hūani generis: **Cayn** ipse licet reprob': tātē tñ intelligētie fuit / vt vite aliene curā abijceret: iquies **Nū**quit ego custos fratris mei sum: vt habet **Genes iiiij.** **Repellebat** ille a se caute fratris curam / ne incauti' p frē teneret. **Ille** etiā vterini frīs curā recusabat. **Nunc** procho dolo: ad extraneoꝝ curā apto periculo. pperamus **Q**uis oro taz sibi ipsi' **Q**uis tam sui oblit' **Q**uis spō

Octaua

lorem seu aliene vite se pstitui fidei usque optat: qui vitā propriā
 am vix tueri potest. **T**ercium latius. **I**n scio latere principes
 et terreni magistratus: seculares persone depingebant. in quos
 imperator atque reges primatum tenuere. Imperatoris quidem
 nomen cum ab imperando dictum sit Regis denique a regendo. **S**unt
 ergo ceteris basis a sustinendo. **Q**uid enim gloriosi? quid felici? quam
 num intueri mortale hominem: ceteris hominibus imperante. cum
 ceteros regente: et ad libitum ferente. **I**sti sunt qui teste **J**ob portant
 orbem. huius certe eminentissimi status honor/laus/gloria/et excel
 lentia. **E**x eo maxime pater: quam teste scriptura apostoli ad romanos xiiij
 illis tamquam sublimioribus precibus omnis anima subdita est. **A**d diuina
 inquit **A**ugustinus disponere regna sunt potestates: reges instituti: ut malo
 rum peruersitas castiget. et bonorum vita et innocentia conservetur.
Et alibi **R**egale fastigium locus est superior: sine quo populus re
 gi non potest. **E**st enim rex in regno: veluti in naturali corpore
 caput. **C**onstat quidem caput ipsum membrorum vigore influere. **S**ic
 capite inquit **S**eneca: iacet truncus ignobilis: sine honore/sine
 nomine. **H**is non obstantibus sublimitatibus et gloria: ad chore
 am impelluntur: licet inuiti. **I**nsuper quibusdam personis soluentibus du
 bia plurima **A**lexander promisit quicquid peteret se eis daturus.
 qui petierunt ab eo immortalitatem: quam cum dare non possent: di
 xit putabam vos sapientes. sed modo queritis ut fatui. ego cum sis mor
 talis quomodo immortalitatem dare possim? **S**imile narrat in li. de se
 prem donis. quod cum dominus maioricarum haberet filium novum militem. ad
 thirocinium eundem. et transiit per claram vallē: videns ibi dei mili
 tes breuiter viginti milites: cogitans quis finis est utriusque militie: et
 quod in utraque posset mori quia illis et hijs mors erat communis: et iuni
 oribus et senioribus intrauit ordinem cisterciensem. **C**um autem
 pater eius de hoc audisset: minatus est quod nisi rediret filius ad e
 um: destrueret abbatiam. **T**unc iuuenis remansit patri quod si vel
 let auferre et posset vnam consuetudinem remouere de patria sua
 siue ipsius dominio: ipse rediret. si secus ibi maneret. **P**ater as
 sensit. patri filius consuetudinem declarat. videlicet quia eque mo
 riebanter iuuenes sicut senes. et vliter omnes. **E**t quia illud tol
 lere non valuit: filius in abbatia remansit: et ibidem poplite cho

risare didicit. **S**z qualiter bñ ad hanc choreā se habebūt domi
ni tēporales: aut qui sibi dominiū vsurpauerūt. **L**ū dicat **L**eo
papa principat⁹ quē vis extorsit/aut ambitus occupauit: et si a
ctibus vel morib⁹ non offendat: ipsi⁹ tamē initij ratione est pñi
ciosus. e. x. j. q. j. principat⁹. **S**i em aliquis dñs iniuste capir vel
tenet aliquā ciuitatē vel castrū/sine legitimo titulo: fur est et la
tro. **S**icut **A**bsolon qui per fraudē z violentiā abstulit regnū
patris sui **D**auid: sed valde modico tēpore gauisus est: nāq; dñ
uictus remanēs occisus est. ij. Regū xvij. **T**alis ergo tenēs do
minium vsurpatū priuue in pctō mortali pmanet: nec saluari p
t qbsq; debita restitutiōe: tam locorū q̄ reddituū omniū indebi
te receptorū. z vt homicida est iudicandus: quātū ad eos quos
fecit per se aut alios occidi: licet ipsi fuerūt digni morte propter
peccata perpetrata. xxij. q. v. si non licet. aut iusticiā non exer
cent **I**usticia enim est luminis virt⁹: nec hesperus nec lucifer
est ita clarus: ait pbs libro ethicorū. **A**ut pñlio prudentū aut se
num non vtunt. **S**i pcludēdo obseruauerūt illas pditiones cō
siderēt quas ponit btūs **A**ug⁹ xv. li. de ciui dei c. xxij. **R**eges
felices esse dicimus si iuste imperāt: **S**i inē linguā sublimi⁹ ho
norantiū z obsequio nimis humili⁹ salutantiū/non extollūt.
Si se esse homines meminerint. **S**i suā potestātē ad dei cultū
z maxime dilatādum maiestati ei⁹ famulatū faciūt. **S**i deū ti
ment/diligūt/z colunt. **S**i plus amāt id regnū vbi non timent
habere psortes. **S**i tardius iudicāt: z facile ignoscūt. **S**i eadē
vindictā pro necessitate regēde tuēdeq; reipublice: non p satu
randis inimiciarū odijs exercuerūt. **S**i eadem veniā nō ad i
punitatē iniquitatis: sed ad spem correctiōis indulgēt. **S**i qd a
spere cogunt plerūq; decernere: misericordie lenitate bñficioz
qz largitate ppenfant. **S**i luxuria in eis est tāto castigatior: qua
to posset esse liberior. **S**i malūt cupiditatib⁹ prauis q̄ quibus
libet gēribus etiā imperare. **E**t si hec ōnia faciūt nō ppt ardo
rem inanis glorie sed claritatē felicitatis etne. hec ōnia **A**ug⁹.
Similit̄ videāt iudices z officiales eorū si odio munere/timo
re/fauore/iusticiāz non corripuerunt. **C**um dicat ps. ps lxxj.
Aliq; quo: **G**lō. i. q̄ diu vosi iudices pueri iur icatis iniqui

tatem. i. facitis iniquū iudiciū: falsa defendēdo / et vera dānādo
Et facies pctorū sumitis. glō. i. psonas hoīm in iudicio attē-
 dēdo. et malos ppter eorū potētiā vel munera seu fauorē vel aliaz
 cām acceptādo / et iustificādo: innocētes vero pdenādo / ptenen-
 do / et nō iuste iudicādo. **S**equit̃ **I**udicate egeno et pupillo. i.
 iudiciū vestrū seruiat egeno et pupillo sicut diuiti et potēti hūilē
 et pauperē iustificate. i. ei iusticiā facite sicut maiori et diuiti. **N**i
 deant deniqz principū pcuratores q̃ illoz gerere negocia labo-
 riosum est: quib⁹ placuisse perpetua seruit⁹ est. paratū est p le-
 ui offensione supplicii. necesse est vt multis displiceāt. **T**ermin-
 mus tamē a multis sepe esse optata officia corū: sepeqz magnis
 cmpta pecunijs: quesitaqz periculis. **I**n quib⁹ officijs adulati-
 ones varie: munerū receptiones: extorquēdi vie plurime: com-
 mellationū / libidinū / et voluptatū vacationes. **C**um plurib⁹ an-
 xietatibus honoribusqz non mediocribus amaritudinibus in-
 ferti. **¶** **Q**uartum latus. **I**n quarto vero latere singuli in
 finiti status homines seculares chorizare videbant: primo arti-
 bus mechanicis edocti: q̃ ad choreā p̃pulsī reluctātes idigne se
 opponūt. **N**ā si supm⁹ sumusqz p̃ntifex cū cetū supioz eccliaſti-
 ce ierarchie morte p̃manē: impator / reges / atqz cū alijs iferiosi-
 stat⁹ hoīb⁹ quātomag ipsi p̃stricti sūt. **A**d choream igit̃ vocati
 p̃siderēt si op⁹ ex rcā intētiōe fecerūt. vt. s. finis remot⁹ et vltim⁹
 sit de⁹. finis āt p̃pinqu⁹ sit aliqd̃ rōnale. vt subuētiō sine necessi-
 tas p̃ximorū. 6^m illud ad ephes. iij. operet̃ manib⁹ suis vt beat
 vnde tribuat necessitatē patiēti. finis sustētatiōis et suozū debet
 esse: vt possint vivere vtuose. finis vō vtuose vinēdi est p̃secutio
 glie. **S**cdo p̃siderēt si fecerūt opa licita et nō p̃hibita ab ecclia:
 vt op⁹ meretriciū / ṽfurariū / taxillorū: faciēdo taxillos vel eis v-
 tendo. **T**ercio p̃siderēt opa: si fecerint cū discretiōe. s. debito tē-
 pore et loco. **S**cdo principalit̃ mercatores. qui q̃uis 6^m. **P**lu-
 tarchū crurib⁹ corporis hūani p̃parent: veluti enīz crura hoīs
 buc atqz illuc discurrūt. p̃ necessarijs hūani corpis: sic mercato-
 res p̃ necessitate corporis rei publice. **R**ursus sicut tibiē susten-
 tant corp⁹: sic mercatores rē publicā suis mercib⁹. **E**x q̃bus a-
 perte eoz necessitas p̃spicit̃. nichilomin⁹ ad aggrediēdū p̃semi-

tam mortis ignorā p̄iam p̄pelluntur. **V**ideāt si iuste negociari
sūt: vsq̄ quo dñs venerit: rōnē p̄quirēs ab eis in iudicio p̄iciari
Insup p̄siderēt quot falsas rex venaliū laudatōes: quot defe-
ctū rex occultatōes: quot diminutas mēsuratōes: pōderatio
nesq̄. quot falsas mercatū p̄mixtiōes: quot mēdacia: quot pin-
ria p̄mittere potuerūt vel p̄misere. p̄ quos inq̄t **Amb.** **O**mer-
cator sc̄li: p̄pator inferni: cur in fraude z deceptionē p̄uerd natu-
re idustriā. **C**ur affectas rex defect⁹. **C**ur optas pangib⁹ ste-
rilitatē vt domui tue p̄pes dolosaz secūditatē **E**xploras q̄n er-
sterilior p̄uent⁹: q̄n rerū inopia: hāc vocas idustriā. q̄ post⁹ est
calliditatis z cupiditatis astutia. q̄o tu remediū dicis: p̄merciū
nequiciē: z poti⁹ latrocinii ē. **E**t sequit⁹ **L**ucrū tuū dānū multo
rum est. z vt paucis agam⁹: oē hui⁹ artis officiū eo tēdit vt ea v-
tentes lucris intēdāt: vili⁹ emāt: cari⁹ vēdāt: p̄rimos decipiāt.
hoc signat **V**aleri⁹ maxim⁹ cū ait **I**nsidiosissimā fore artēz q̄
inopū sāguine pascit⁹. z mēdacijs vt veritatis istrumento iuuat
Tercio quoq̄ agricole chorizare videbāt licz satis mirātes.
p̄ferētes q̄ eoz mod⁹ agriculture p̄m⁹ oīm ē: a deo altissio būa
nō gñi t̄bur⁹. **D**c̄m est em̄ hōi vt gen⁹ iij. in sudore vult⁹ tui vesse
ris pane tuo. nec dixit in sudore vult⁹ alieni. vt in ceteri officijs
vivēdi mōis liq̄do p̄tingit. in quib⁹ alieno labore alienoq̄ san-
guine z sudore plurimos pasci z nutrirī: quinymmo et lasciuire
videm⁹. **N**equa q̄ em̄ deus hōi b̄ exercitiū p̄cepissz: nisi p̄mūz
innocētissimū: dein ei ḡtūsimū agnosceret. eoz itaq̄ genus vite
veras naturalesq̄ diuitias gignit. **A**lia exercitia idustria diui-
tias p̄parant. **I**sti humanū genus sustinēt: illi corrūpunt. **I**sti
satiāt: illi angūt. **I**sti pluribus p̄ferunt: z paucioribus nocēt. il-
li se inuicē odiūt superbiētes. **I**sti grandinibus z tēpestatibus
maledicūt: illi ob cibozū fornicant multiplicatē. **I**sti prop̄
tēnē abstinēt cibozū p̄ciositatē. quibus igit⁹ dictū fuit illō ber-
nardi q̄ mors nulli⁹ miset inopie: nec diuitias reueret: nec ge-
neri cūlibet aut morib⁹: s̄ z d̄: mors s̄ceptra legiōibus equat.
Est cōe mori mors nulli p̄cit hōi **D**ebil⁹ z fortis veniūt ad limi-
na mortis. **E**t ad rōs viij. p̄prio filio suo nō pepcit: s̄ p̄ nob̄ ōni-
bus tradidit illū. **S**up quo br̄s **B**er. **Q**ui non pepcit figulo

Octava

quò parceret figmēto: **A**b choreā igit̃ restricti: cogitēt si illos la-
bores: tot animi sollicitudines: pl^o prop^o pprij z filioz necessita-
tem sbleuādā: q̃ tēnarū rerū inherētiā fecerit. **S**i insup tales
agricultores fuerūt q̃les antiq̃ illi innocētissimi et simplicissimi
erāt in lege nature atq; scripture. **I**lli em̃ p̃patiētiā z lōganimi-
tate labores ferebāt dicētes cū iob. **D**ñs dedit dñs abstulit. sit
nomē dñi bñd cū. **S**z timeo p̃chdolor q̃ agricolē n̄ t̃pis pl^o a-
raturū in stibā: rasturūq; ṽtunt in arma: nō mō defēsua: s̃ offēsi-
ua. deū decimis: regē vectigalib⁹ fraudātes. fines fundoz p̃sun-
dūt: vel sibi applicāt. ecclesiā non reuerent̃. p̃ dños supbiūt. fo-
ros frequētāt. fraudib⁹ deniq; dolis litigijs z ṽsutijs cūctos ne-
gociatores ṽncunt. **T**errā lingētes: terrā comedētes: parū de
celestib⁹ cogitāt qui semp de tēnis meditant̃ z loquunt̃. sibi in-
uicē inuidēt: alios abhorrēt status. **S**z plerūq; castigat eos de-
us in eo delicti genere quo peccāt. **D**ignū em̃ est vt q̃ in terrā q̃
oīm elemētozū hūilima z vberima est: p̃ superbiā z avariciā
peccāt: eiusdē terre bonitate p̃ueni. **Q**uāuis igit̃ ex predictis
p̃z q̃ status vite p̃ntis in omnibus plus habeat meroris q̃ gau-
dij: plus luctus q̃ solacij: plus difficultatis q̃ facilitatis: pl^o p̃
culi q̃ securitatis. **F**inalit̃ tamen in carnis egressu omniū terri-
bilium trībilissimum imminet. scz mors. quam nemo vt p̃z eua-
dere potest. **F**atuus enim est qui de illo impossibili scz mortis e-
uitatione cogitat: z maior fatu⁹ qui vivit in illo statu in quo nō
veller mori. **O** hō igit̃ b̃ p̃siderās dispone domni tue quia mo-
rieris tu z non viues. vt dicit ysayas. xxxviii. c.

¶ Nona Cella.

Niscipulus igit̃ ab instructore suo in nonaz in-
troducū cellā: in qua huius nostre artis nona
regula depicta fuit. **P**ost q̃ em̃ de mortis cō-
ditiōe. s. generalitate in p̃cedēti cellula visū est
hic inspexit ei⁹ scdaz p̃ditiōē q̃ est incertitudo

In p̃ nāq; latere quidā hōies in lectis suis videbant̃ mori na-
turalit̃. quidā violent̃. quidā subito. quidam varijs infirmitati-
bus z pestilentijs. vbi quatuor elemēta varijs modis diuersos
vidēbāt̃ur interimere homines. z hec incertitudo de qualitate